

Handläggare
Amina Engman Bel-Haj
Telefon: 08-50835768

Till
Kommunstyrelsen

Kontorsytttrande över remiss av handlingsplan mot rasism

Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2024/1035

Arbetsmarknadsdirektörens beslut

1. Arbetsmarknadsdirektören beslutar att lämna följande yttrande över remissen.
2. Beslutet anmäls till arbetsmarknadsnämnden enligt delegation, ärendegrupp 1.41.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat Handlingsplan mot rasism till arbetsmarknadsnämnden för yttrande. Med anledning av den korta remisstiden svarar arbetsmarknadsförvaltningen med ett kontorsytttrande. Beslutet om kontorsytttrande anmäls till arbetsmarknadsnämnden enligt delegation, ärendegrupp 1.41.

Syftet med handlingsplanen är att stärka och utveckla Stockholms stads arbete mot rasism med fokus på områden som staden har rådighet över. Handlingsplanen omfattar olika typer av rasism: afrofobi, antisemitism, antiziganism, islamofobi och rasism. Utöver det beskrivs tre utvecklingsområden som nämnder och bolag ska utgå ifrån i sitt arbete mot rasism. Även en modell för arbetet med mänskliga rättigheter och arbetet mot rasism presenteras.

Arbetsmarknadsförvaltningen ställer sig positiv till framtagandet av en handlingsplan mot rasism samt att det i handlingsplanen framgår tydligt att nämnder och bolag ska formulera egna mål och aktiviteter.

Bakgrund

Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna (MR-programmet) antogs i kommunfullmäktige den 16 december 2024. Programmet ska ge stadens nämnder och bolagsstyrelser vägledning i arbetet med att säkerställa de mänskliga rättigheterna. I

Stockholms stads budget för 2025 återfinns en tydlig skrivning redan inledningsvis om att varken diskriminering eller rasism tolereras ¹.

Till MR-programmet ska fem handlingsplaner tas fram. MR-programmet och handlingsplanerna ska tillsammans utgöra grundläggande förutsättningar för att staden ska kunna bidra till jämlika levnadsvillkor för alla stockholmare och säkerställa att de mänskliga rättigheterna efterlevs i stadens verksamheter.

Handlingsplan mot rasism är tänkt att stärka och utveckla stadens arbete mot rasism och planen riktar sig till samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Målet är att Stockholms stads verksamheter ska vara fria från alla former av rasism

Arbetet med de mänskliga rättigheterna på arbetsmarknadsförvaltningen bygger på kunskapshöjande insatser, systematik och lärande. Förvaltningen har ett eget MR-nätverk där olika teman kopplat till de mänskliga rättigheterna lyfts med syfte att ge stöd för vidare arbete på förvaltningens avdelningar och enheter. Kunskapshöjande insatser, föreläsningar och workshops är återkommande på förvaltningen. Från 2025 kommer även ett metodstöd inom samtliga rättighetsområden att lanseras i förvaltningen. Arbetet mot rasism uppmärksammas och arbetas med på olika sätt beroende på verksamhet och målgrupp. Förvaltningen bedriver sedan många tillbaka ett arbete med romsk inkludering.

Ärendet

Handlingsplan för arbete mot rasism utgår från samma fokusområden som återfinns i Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna. Dessa är: *Kunskap och information, välfärd och service* samt *delaktighet och inflytande*.

Utöver de presenterade fokusområdena finns även tre utvecklingsområden som är tänkt att stärka arbetet mot rasism:

- Öka kunskapen om rasism och diskriminering
- Motverka att barn och unga utsätts för rasism
- Stärka samverkan med civilsamhället i arbetet mot rasism

Under varje utvecklingsområde presenteras ett antal punkter med olika skallkrav, bland annat krav om att utforma mål och aktiviteter

i verksamhetsplanering samt att aktivt motverka alla former av rasism. Till det tillkommer även skullkrav för Kommunstyrelsen där det bland annat föreslås tas fram en utbildning som rör alla former av rasism.

Handlingsplanen hänger tätt ihop med stadens program för de mänskliga rättigheterna. Samma modell återfinns i handlingsplan mot rasism. Modellen är i form av en trappa med sex olika steg där det första steget handlar om kompetenshöjande insatser och det sjätte och sista steget är sammanhållen uppföljning. Modellen är ett sätt att mäta stegförflyttningar och att visualisera utvecklingsarbetet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom staben för strategi och samordning. Vuxenutbildning Stockholm och Jobbtorg Stockholm har deltagit i beredningen.

Arbetsmarknadsförvaltningens synpunkter och förslag

Arbetsmarknadsförvaltningen ställer sig positiv till framtagandet av en handlingsplan mot rasism och att det i planen ställs höga krav på nämnder och bolagsstyrelser att aktivt arbeta mot rasism.

Att både fokusområden och modell återfinns i handlingsplanen gör att arbetet med de mänskliga rättigheterna hänger ihop på ett adekvat sätt.

Förvaltningen välkomnar avsnittet *vad är rasism?* Men eftersom avsnittet är informationstungt är bedömningen att det med fördel kan flyttas längre bak i dokumentet, alternativt att avsnittet kan läggas som enskild bilaga. Anledningen är att förenkla för läsaren att snabbare komma till avsnittet som handlingsplanen avser, det vill säga de faktiska handlingarna och utförandet för att motverka rasism. Under rubriken "Antisemitism" finns en beskrivning av vad judar har anklagats för. Här föreslår förvaltningen ett tillägg av ordet "ogrundat" så att meningen istället lyder: "Genom historien har judar ogrundat anklagats för att vara ansvariga för...".

Arbetsmarknadsförvaltningen uppmuntrar en rubriksättning som bättre beskriver det faktiska innehållet i handlingsplanen. Tydliga rubriker skulle underlätta för stadens nämnder och bolag att hitta rätt i planen. Exempelvis skulle rubriken *Utvecklingsområden* kunna läggas tidigare i handlingsplanen då det är under den rubriken som aktiviteterna presenteras. Om rubriksättningen kan

svara upp mer mot att aktiviteter och mål ska sättas skulle det skapa en tydlighet i vad innehållet under rubriken avser.

Under utvecklingsområdet *motverka att barn och unga utsätt för rasism* vill arbetsmarknadsförvaltningen lyfta fram att även arbetsmarknadsnämnden bör omnämnas. Förvaltningen arbetar med en stor grupp barn och unga som står utanför gymnasieskolan och omfattas av Kommunens aktivitetsansvar (KAA). Under 2024 hade förvaltningen 1400 inskrivna barn och unga under 20 år. Därför är det viktigt att även barn och unga som saknar skolplacering också inkluderas i handlingsplanen.

Under rubriken ”Avgränsningar och kopplingar till andra styrdokument” vill arbetsmarknadsförvaltningen framföra att det inte är tydligt vilka avgränsningarna är, däremot är kopplingen till andra styrdokument tydliga.

I handlingsplanen står det att planen riktar sig till nämnder och bolag samt områden som staden har rådighet över. *Arbetsmarknad* nämns som ett område vilket arbetsmarknadsförvaltningen anser är ett för vagt begrepp och kan antyda ett område som är större än stadens rådighet. Ett förslag är att istället skriva *kommunala arbetsmarknadsinsatser, stadens samverkan med näringslivet och staden som arbetsgivare*.

Arbetsmarknadsförvaltningen ställer sig positiv till att det i handlingsplanen framgår tydligt att nämnder och bolag ska formulera egna mål och aktiviteter. Det kan dock bli utmanande att lägga krav på nämnder och bolag att formulera flera olika mål och aktiviteter under många olika rättighetsområden och under ett verksamhetsår inom ramen för de kommande handlingsplanerna.

Slutligen vill förvaltningen framföra att eftersom det saknas giltighetstid för handlingsplanen bör det framgå att den gäller tillsvidare.

Karina Uddén
Arbetsmarknadsdirektör
Arbetsmarknadsförvaltning

Bilaga

1. Remiss: Handlingsplan för arbete mot rasism

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karina Uddén, Arbetsmarknadsdirektör	2025-02-04